

آیین‌نامه نحوه برگزاری و سازماندهی همایش‌های علمی

(شماره ۳/۱۶۸۲۱۶ مورخ ۱۱/۰۹/۱۳۹۳)

مقدمه

برگزاری همایش‌های علمی به عنوان جزئی از فرآیند مدیریت دانش در عرصه علم و برقراری و تقویت ارتباط میان اعضای علمی جامعه به منظور تبادل اندیشه، یادگیری، ارائه یافته‌ها و نظریه‌های جدید، نشر و اشاعه جدیدترین دستاوردهای تحقیقاتی و در نهایت رسیدن به خرد جمعی، امری ضروری است.

دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی و همچنین انجمن‌های علمی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظفند براساس این آیین‌نامه نسبت به برگزاری همایش‌های علمی اقدام نمایند.

ماده ۱. اهداف

- ۱-۱. ارتقای سطح کیفی و اثربخشی همایش‌های علمی به همراه کاهش یا حذف هزینه‌های غیرضروری؛
- ۲-۱. سامان‌دهی و نظام‌مند نمودن همایش‌ها با تقویت چرخه مدیریت دانش در کشور به منظور هم‌افزایی علمی؛
- ۳-۱. تقویت ارتباط دانشگاه و نیازهای جامعه؛
- ۴-۱. نمایه‌سازی همایش‌ها و مقالات آنها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به منظور تقویت شبکه علمی کشور.

ماده ۲. تعاریف و اختصارات

- ۱-۲. **وزارت:** منظور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲-۲. **معاونت:** منظور، معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۳-۲. **مؤسسه:** منظور، هر یک از دانشگاه‌ها، مراکز، مجتمع‌ها، دانشکده‌ها، مؤسسه‌های آموزش عالی و همچنین پژوهشگاه‌ها و پژوهشکده‌ها و به‌طور کلی مؤسسه‌های پژوهشی و فناوری وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۴-۲. **همایش علمی:** منظور، هرگونه گردهمایی علمی و پژوهشی توسط صاحب‌نظران و خبرگان رشته‌های مختلف علمی است که با عناوین کنفرانس، کنگره، سمینار، سمپوزیوم و ... توسط یکی از زیرمجموعه‌های وزارت یا دستگاه‌های مورد تأیید آن برگزار می‌شود. توضیح هر یک از عناوین به اختصار در ذیل آمده است.

۱-۴-۲ - **کنگرس:** شرکت‌کنندگان آن نمایندگان دولت‌ها و سازمان‌ها یا متخصصان امور فرهنگی، ادبی، علمی، اجتماعی و سیاسی و به‌طور کلی متفکران هستند که برای بحث و تبادل نظر و تصمیم‌گیری درباره موضوعی ویژه گرد هم می‌آیند. چنین نشست‌هایی در سطح ملی یا بین‌المللی و به‌صورت دائمی یا موقت برگزار می‌شود. بیشتر کنگره‌های بین‌المللی و جهانی به‌صورت سالانه برگزار می‌شوند. کنگره

غالباً برای چند روز طول می‌کشد و دارای چندین جلسه همزمان است. کنگره معمولاً بزرگ‌تر و رسمی‌تر از کنفرانس، سمپوزیوم و کارگاه می‌باشد.

۲-۴-۲- **کنفرانس:** جلساتی با شکل و ماهیتی تخصصی‌تر از کنگره، که در آن تعداد زیادی از افراد سخنرانی می‌کنند و در سطح داخلی یا بین‌المللی، ظرف مدت یک یا چند روز و در یک نوبت یا به‌طور ادواری براساس موضوع خاصی برگزار می‌گردد.

۲-۴-۳- **سمینار:** به سلسله سخنرانی‌های معمولاً یک روزه اطلاق می‌گردد که در آن صاحب‌نظران برای طرح یا بررسی یک یا چند مسأله تخصصی و به منظور ارائه و مبادله اطلاعات تازه و یافته‌های جدید گرد هم می‌آیند. سمینار می‌تواند در سطح محلی، ملی و بین‌المللی تشکیل شود و تعداد شرکت‌کنندگان در آن محدود بوده و موضوع ارائه شده معمولاً با داوری منسجم اولیه همراه نیست. برنامه کاری یک سمینار با هدف تقویت مهارت‌های افراد شرکت‌کننده تنظیم می‌شود.

۲-۴-۴- **سمپوزیوم:** به جلساتی گفته می‌شود که در آن متخصصان یک فن، دیدگاه خود را درباره یک موضوع واحد از منظرهای مختلف ارائه می‌کنند و در ادامه به بحث و تبادل نظر می‌پردازند. هدف نهایی آن نیز آگاه شدن متخصصان فن از دیدگاه همکاران خود و در جریان قرار گرفتن از آخرین تحولات و یافته‌های رشته تخصصی خود می‌باشد.

۲-۴-۵- **نشست علمی:** جلسه مستقلی که با حضور معدودی متخصص صاحب‌نظر در یک عنوان علمی برای بحث و تبادل نظر در جهت هم‌سطح‌سازی اطلاعات و نقد و تحلیل یک موضوع خاص برگزار گردد.

۲-۵. سطح همایش

۲-۵-۱- **همایش منطقه‌ای:** همایش علمی است که با شرکت صاحب‌نظران یک منطقه جغرافیایی خاص برگزار می‌شود و معمولاً مسائل آن منطقه را مورد بررسی قرار می‌دهند.

۲-۵-۲- **همایش محلی:** همایش علمی است که با شرکت صاحب‌نظران یک واحد جغرافیایی خاص برگزار می‌شود و معمولاً مسائل آن واحد (شهر، شهرستان و...) را مورد بررسی قرار می‌دهد.

۲-۵-۳- **همایش ملی:** همایشی است که با شرکت صاحب‌نظران از سراسر کشور و به زبان فارسی برگزار می‌شود.

۲-۵-۴- **همایش بین‌المللی:** همایشی است که با مشارکت یک یا چند سازمان یا انجمن تخصصی خارجی برگزار گردد و دارای هدف و موضوع بین‌المللی باشد. همچنین بخشی از سخنرانی‌ها و مقاله‌های علمی توسط شرکت‌کنندگان خارجی ارائه شود.

تبصره ۱. انتشار مجموعه مقالات داوری شده، شرط تعیین سطح علمی همایش‌ها می‌باشد.

ماده ۳. مجوز برگزاری

۳-۱. مجوز همایش ملی

مجوز برگزاری همایش ملی، پس از بررسی، احراز شرایط و تصویب در شورای پژوهشی «مؤسسه» یا «هیأت مدیره انجمن» توسط معاونت پژوهش و فناوری «مؤسسه» یا رئیس انجمن صادر می‌گردد.

۳-۲. مجوز همایش بین‌المللی

جهت دریافت مجوز برگزاری همایش‌های بین‌المللی، براساس بخشنامه ابلاغی از مرکز هیأت‌های امنا و هیأت‌های ممیزه «وزارت» به شماره ۱۵/۸۸۷۸۰ مورخ ۹۳/۰۵/۲۵ اقدام گردد.

۳-۴. استفاده از نشان‌واره (لوگو) وزارت

استفاده از نشان‌واره (لوگو) «وزارت»، بدون هماهنگی و موافقت «معاونت» غیرقانونی و دارای پی‌گرد می‌باشد. درخواست مربوطه با امضای رئیس یا معاون پژوهش و فناوری «مؤسسه» به همراه تصویر مجوز برگزاری همایش و گواهی ثبت در پایگاه ISC جهت دریافت مجوز فوق ارسال گردد.

ماده ۴. ضوابط برگزاری همایش

۱-۴. جایگاه علمی برگزارکنندگان: برگزارکنندگان از مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی و یا دستگاه‌های مورد تأیید «وزارت» بوده که به‌طور مستقل و یا با همکاری یک یا چند «مؤسسه» در رشته علمی خود، نسبت به برگزاری همایش اقدام نمایند.

تبصره ۲. هر یک از مشارکت‌کنندگان در برگزاری همایش، باید در کمیته علمی/اجرایی/مراحل داوری حضور فعال و مؤثر داشته باشند.

۲-۴. ادواری بودن: همایشی که طی سال‌های گذشته به صورت منظم و ادواری در ایران و یا کشورهای مختلف با موفقیت برگزار شده باشد. در شرایطی که یک همایش برای اولین بار برگزار می‌شود، شواهد و دلایل کافی برای تداوم برگزاری آن در آینده ارائه شود.

۳-۴. توجیه‌پذیر بودن: برگزاری همایش، باید در راستای حل بخشی از نیازهای کشور و یا ارائه دستاوردهای نوین در جهت توسعه ملی باشد.

۴-۴. جایگاه علمی کارگروه برگزارکننده: اعضای کمیته برگزارکننده، اجرایی و علمی می‌بایست از شخصیت‌های برجسته علمی کشور در سطح ملی و بین‌المللی باشند. دبیر همایش باید فردی با سوابق علمی مناسب با سطح همایش باشد و پس از انتخاب، حکم وی توسط معاونت پژوهش و فناوری «مؤسسه» یا رئیس انجمن صادر شود. لازم به ذکر است بایستی حداقل ۶۰ درصد از اعضای کمیته علمی همایش ملی، از سایر دانشگاه‌های سراسر کشور باشند.

تبصره ۳. کارگروه فوق‌موظف است جهت جلوگیری از هرگونه فعالیت در همایش که در تضاد با اصول و مبانی نظام جمهوری اسلامی باشد، تدابیر لازم را اتخاذ نماید.

۵-۴. کیفیت برگزاری: به منظور حفظ و ارتقای کیفیت همایش‌ها، فرآیند برگزاری همایش شامل تهیه فراخوان و پوستر، داوری مقالات، برنامه و مدیریت نشست‌ها، میزگردها، کارگاه‌ها و غیره باید با نظم و برنامه زمان‌بندی دقیق و به دور از تشریفات و صرف هزینه‌های غیرضرور صورت پذیرد.

۶-۴. زمان ارائه تقاضا: تقاضای برگزاری همایش به همراه مدارک لازم دال بر تحقق کلیه بندهای این آیین‌نامه باید در بازه زمانی کافی قبل از تاریخ برگزاری به معاونت پژوهش و فناوری «مؤسسه» ارائه شود. در تقاضا لازم است دلایل و پیشنهاد توجیهی برای برگزاری همایش ارائه شود.

تبصره ۴. اگر همایش ملی و بین‌المللی با یک عنوان و موضوع مشخص در یک سال انجام شده باشد، برای برگزاری همایشی با همان عنوان و موضوع در سایر نقاط کشور در همان سال، باید دلایل و توجیه لازم ارائه شود تا در صورت تأیید، مجوز صادر شود.

ماده ۵. هزینه برگزاری

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی باید هزینه‌های همایش‌ها را در بودجه سالانه خود پیش‌بینی و منظور نمایند.

ماده ۶. ثبت همایش و مقالات آن

برگزارکنندگان همایش‌های علمی موظفند قبل از فراخوان مقاله، همایش خود را در پایگاه ISC طبق «شیوه‌نامه ثبت، پردازش و اشاعه همایش‌های علمی و مقالات آن» به شماره ۳/۱۱۲۹۹ مورخ ۸۹/۰۵/۱۳ [پیوست می‌باشد] که در کمیسیون نظام اطلاع‌رسانی علم و فناوری و با امضای معاون پژوهش و فناوری «وزارت» ابلاغ شده است، ثبت نمایند.

همچنین پس از برگزاری همایش، برگزارکنندگان بایستی مجموعه مقالات همایش را جهت ثبت، طبق شیوه‌نامه فوق به پایگاه ISC ارسال نمایند.

تبصره ۵. معاونت پژوهش و فناوری «مؤسسه» / هیأت مدیره انجمن موظف است تدابیر مقتضی جهت الزام ثبت همایش توسط برگزارکنندگان در پایگاه ISC طبق ماده فوق را اتخاذ نموده و هرگونه حمایت مادی و معنوی توسط آن معاونت از برگزاری همایش را منوط به ارائه گواهی ثبت در پایگاه ISC نماید.

ماده ۷. نظارت بر حسن اجرا

نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده «معاونت» می‌باشد.

تبصره ۶. هرگونه بهره‌برداری از نتایج همایش توسط برگزارکنندگان و ارائه‌دهندگان مقاله منوط به رعایت کلیه مفاد این آیین‌نامه، ارائه گواهی مجوز برگزاری، ارائه گواهی ثبت آن در پایگاه ISC به همراه مدارک پیوستی شامل محورهای کنفرانس، اسامی اعضای کمیته علمی، اجرایی و داوری با ذکر نام مؤسسه محل خدمت می‌باشد.

ماده ۸. تصویب

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۸ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۹۳/۰۹/۰۸ به تأیید معاون پژوهش و فناوری «وزارت» رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجرا می‌باشد.